

KLASA 4

Niebieskim kolorem zaznaczone są w tabeli 2 wymagane przez podstawę programową lektury uzupełniające [Stachura, Dürrenmatt] oraz poezja, która nie jest wskazana w postaci konkretnych utworów w informatorze maturalnym, lecz będzie podstawą wielu zadań maturalnych. Jej wybór zależy od nauczyciela.

Numer obok tematów oznaczają numery treści z podstawy programowej realizowane na lekcji.

PO WOJNIE:

1.	Świat z perspektywy emigranta – poezja Stanisława Balińskiego i Kazimierza Wierzyńskiego. [I.1.2) , 4) , 8) , 9) , 10) , 14) , 15) , 16)]	- przedstawia kontekst historyczny emigracji w XX wieku; - analizuje przeżycia podmiotu lirycznego w utworach.
2.	Świat bez poprawek w poezji Czesława Miłosa. [I.1.2) , 4) , 6) , 8) , 9) , 10) , 14) , 15) , 16)]	- przeprowadza analizę i pogłębioną interpretację wiersza Miłosa, opisuje jego kompozycję, ukształtowanie języka artystycznego, funkcję środków stylistycznych itp.; - odczytuje wiersz Miłosa jako świadectwo ciągłości historycznego doświadczenia ludzi.
3.	Świat ucięty brzytwą w poezji Tadeusza Różewicza. [I.1.2) , 4) , 6) , 8) , 9) , 10) , 14) , 15) , 16)]	- określa, kim jest (w poezji Różewicza) człowiek, który ocalał z katastrofy; - odwołując się do czytanych wierszy, wskazuje moralistyczny wymiar utworów Różewicza; - interpretuje wiersze Różewicza jako obraz samoświadomości człowieka ocalonego z zagłady.
4.	Obywatelstwo świata to obowiązek. Sztuka życia Tadeusza Różewicza. [I.1.2) , 4) , 8) , 9) , 10) , 14) , 15) , 16) ; I.2.2)]	- dyskutuje na temat współczesnych cywilizacyjnych problemów; - interpretuje stanowisko podmiotu lirycznego w utworach.
5.	Miasto przestrzeni kreatywności. Poezja Mirona Białoszewskiego. [I.1.2) , 4) , 6) , 7) , 8) , 9) , 10) , 14) , 15) , 16)]	- wyjaśnia termin „poezja lingwistyczna”, odnosząc go do Białoszewskiego; - analizuje specyficzne dla Białoszewskiego środki językowe (np. rozbijanie słów, zamianę kategorii gramatycznych, dopisywanie nowych końcówek, kojarzenie słów odległych znaczeniowo na podstawie podobieństwa brzmieniowego, - wprowadzanie instrumentacji głoskowej, wytrącanie słów z ich naturalnego kontekstu itp.); - określa, jaką rolę odgrywa zapis i kształt graficzny wiersza (segmentacja tekstu, krótkie wersy, wcięcia, odstępy itp.).
6.	Archeologia w poezji Jarosława Marka Rymkiewicza. [I.1.2) , 7) , 8) , 9) , 10) , 11) , 13) , 14) , 15) , 16)]	- określa podstawowe motywy obecne w poezji Rymkiewicza; - analizuje sposób interpretacji przeszłości przez poetę.
7.	Mały człowiek i wielka filozofia istnienia w poezji Wisławy Szymborskiej. [I.1.2) , 4) , 6) , 8) , 9) , 10) , 11) , 14) , 15) , 16) ; I.2.2)]	- rozpoznaje filozoficzny kontekst czytanych wierszy Szymborskiej (np. dialektyka jako sztuka poszukiwania prawdy, poglądy na zmienność i trwanie, istnienie i nicłość itp.); - odczytuje sprzeciw wobec śmierci zawarty w wierszach poetki.
8.	Postawa wyprostowana jako imperatyw człowieka XX wieku w poezji Zbigniewa Herberta. [I.1.2) , 4) , 6) , 8) , 9) , 10) , 11) , 14) , 15) , 16) ; I.2.1) ; I.2.2)]	- określa, jak Herbert postrzega zadania poety wobec ludzkich cierpień, wskazuje kontekst historyczny tych poglądów; - interpretuje postać Pana Cogito jako obraz problemów moralnych współczesnego intelektualisty; - wyjaśnia, co to znaczy, że w wierszach Herberta klasycyzm jest znakiem postawy moralnej.

9.	Choroba i świadomość umierania jako temat poezji Haliny Poświatowskiej. [I.1.2) , 4) , 8) , 9) , 10) , 14) , 15) , 16)]	- interpretuje motyw śmierci i miłości jako podstawowy temat poezji; - interpretuje cechy języka poezji Poświatowskiej.
10.	Życie jako wędrówka zachwyconego w poezji Edwarda Stachury. [I.1.2) , 4) , 8) , 9) , 10) , 11) , 14) , 15) , 16) ; I.2.2)]	- wskazuje motyw wędrówki w tekstach Stachury; - określa cechy języka poetyckiego Stachury; - definiuje pojęcie poezji śpiewanej; - poznaje interpretację muzyczną utworów Stachury.
11.	Jak żyć wśród ludzi – rozważania w poezji Stanisława Barańczaka. [I.1.2) , 4) , 6) , 8) , 9) , 10) , 14) , 15) , 16) ; I.2.2)]	- wie, że w życiu politycznym i kulturalnym PRL-u istniał nurt „świadectwa i sprzeciwu” sygnowany miesiącami politycznych przełomów; - wymienia niektórych twórców mieszczących się w tym nurcie i ważne dzieła; - wykorzystując wiadomości z historii, lokalizuje najważniejsze wydarzenia literackie (tytuły, nazwiska, formacje) „historycznych” miesięcy (Czerwiec, Październik, Marzec, Grudzień, Sierpień); - wyjaśnia, jaki wpływ na język sztuki miała cenzura (język ezopowy, satyra, ironia, groteska), odnajduje te cechy w czytanych utworach.
12.	Jak żyć wśród własnych myśli – rozważania w poezji Marcina Świetlickiego. [I.1.2) , 4) , 6) , 8) , 9) , 10) , 14) , 15) , 16)]	- określa cechy człowieka współczesnego w poezji Świetlickiego; - interpretuje poezji w kontekście współczesnych wydarzeń; - rozpoznaje celowe zabiegi językowe.
13.	Poetyka nieszczęścia w poezji Wojciecha Wencła i Jana Polkowskiego. [I.1.2) , 4) , 8) , 9) , 10) , 11) , 14) , 15) , 16)]	- analizuje środki poetyckie w wybranych utworach; - buduje ustną wypowiedź na temat motywu nieszczęścia w wierszach.
14.	Choroba jako metafora stosunków międzyludzkich w powieści Alberta Camusa „Dżuma”. [I.1.2) , 4) , 6) , 8) , 9) , 10) , 11) , 14) , 15) , 16) ; I.2.1) ; I.2.2)]	- charakteryzuje bohaterów i ich stosunek do rozprzestrzeniającej się choroby; - analizuje filozoficzne kwestie obecne w powieści; - interpretuje alegoryczne znaczenie choroby w powieści.
15.	Ludzie w cieniu wielkiej historii w powieści Józefa Mackiewicza „Droga donikąd”. [I.1.2) , 4) , 8) , 9) , 10) , 11) , 14) , 15) , 16) ; I.2.1)]	- analizuje wątki historyczne w powieści; - opowiada dzieje bohaterów i łączy ich losy z historią.
16.	Opowieść o rewolucji. „Tango” Sławomira Mrożka. [I.1.2) , 6) , 7) , 8) , 9) , 10) , 13) , 14) , 15) , 16) ; I.2.2)]	- charakteryzuje przestrzeń sceniczną dramatu, wygląd, zachowanie i język bohaterów, określa ukazany w ten sposób obraz świata - zestawia poglądy na kulturę przedstawicieli trzech pokoleń ukazanych w dramacie - wyjaśnia, jak ukazany jest motyw buntu pokoleniowego - określa, jaką rolę odgrywa w dramacie motyw ślubu (odnosi go do tradycji literackiej) - wyjaśnia przyczyny klęski Artura – charakteryzuje postawę i poglądy Edka, określa jego rolę w dramacie
17.	Codziennosc stanu wojennego w opowiadaniach Marka Nowakowskiego „Raport o stanie wojennym”. [I.1.2) , 8) , 9) , 10) , 11) , 14) , 15) , 16) ; I.2.1) ; I.2.2)]	- charakteryzuje rzeczywistość późnego PRL-u na podstawie kontekstu historycznego i opowiadań; - charakteryzuje zachowania ludzi i ich motywacje w opowiadaniach.
18.	Sztuka opowiadania na podstawie utworu „Górą Edek” Marka Nowakowskiego. [I.1.2) , 6) , 8) , 9) , 10) , 11) , 14) , 15) , 16) ; I.2.2)]	- znajduje ślady rzeczywistości XX wieku w opowiadaniu Nowakowskiego; - definiuje cechy opowiadania.
19.	Fantastyczna interpretacja rzeczywistości w „Katedrze” Jacka Dukaja. [I.1.2) , 6) , 7) , 8) , 9) , 10) , 13) , 14) , 15) , 16) ; I.2.7)]	- interpretuje elementy fantastyczne w opowiadaniu; - definiuje cechy opowiadania fantastycznego.
20.	Zakazana miłość – „Madame” Antoniego Libery. [I.1.2) , 6) , 8) , 9) , 10) , 11) , 14) , 15) , 16) ; I.2.2)]	- opisuje i interpretuje cechy świata przedstawionego, rzeczywistości historycznej; - charakteryzuje główną bohaterkę; - interpretuje motywy szkolnej rzeczywistości; - charakteryzuje cechy narratora.

21.	Rzeczywistość, która przeminęła w opowiadaniu „Miejsce” Andrzeja Stasiuka. [I.1.2), 8), 9), 10), 14), 15), 16); I.2.2)]	- charakteryzuje rzeczywistość przedstawianą przez autora poprzez opisy i język; - definiuje pojęcie „małej ojczyzny”.
22.	Jak oceniamy rzeczywistość – problematyka opowiadania „Profesor Andrews w Warszawie” Olgi Tokarczuk. [I.1.2), 6), 8), 9), 10), 11), 14), 15), 16); I.2.2)]	- opisuje rzeczywistość przedstawioną w opowiadaniu w kontekście kulturowym; - interpretuje elementy alegoryczne w opowiadaniu; - wprowadza do interpretacji pojęcie „poetyki snu”.
23.	Podróże w czasie i przestrzeni w eseju Ryszarda Kapuścińskiego „Podróże z Herodotem”. [I.1.2), 8), 9), 10), 11), 14), 15), 16); I.2.2); I.2.3)]	- definiuje pojęcie reportażu i interpretuje je zgodnie z duchem książki Kapuścińskiego; - przedstawia elementy rzeczywistości wspólnej dla Kapuścińskiego i Herodota; - argumentuje do wybranych zagadnień etycznych obecnych w książce.
24.	Diagnoza społeczeństwa w rewolucji - „Mury” Jacka Kaczmarskiego. [I.1.2), 4), 5), 8), 9), 10), 14), 15), 16); I.2.2)]	- charakteryzuje postawę podmiotu lirycznego w utworze; - argumentuje na temat etycznych motywacji przewrotów społecznych.
25.	Piosenka artystyczna w polskiej kulturze. [I.1.2), 4), 6), 8), 9), 10), 11), 14), 15), 16); I.2.7); I.2.2)]	- wybiera do interpretacji utwory śpiewane; - dokonuje interpretacji utworów.
26.	Piosenka kabaretowa w polskiej kulturze. [I.1.2), 4), 6), 7), 8), 9), 10), 14), 15), 16); I.2.7); I.2.2)]	- wybiera do interpretacji utwory kabaretowe; - dokonuje interpretacji utworów.
27.	Diagnoza współczesności w dramacie Fredricha Durrenmatta „Wizyta starszej pani”.	- dyskutuje na temat postaw współczesnego człowieka ; - charakteryzuje postawy bohaterów dramatu.